

Cykelbokslut för 2020

Samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen

Titel: Cykelbokslut för 2020

Författare: Peter Brisman

Omslagsbild: Rosensgatans cykelbana

Bilder: Sundbybergs stad, Tekniska avdelningen

© Sundbybergs stad

Östra Madenvägen 4 · 172 92 Sundbyberg

08-706 80 00 · info@sundbyberg.se · www.sundbyberg.se

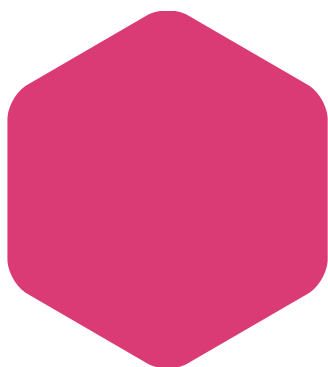
Cykla i Sundbyberg

Året som gått har präglats av den världsomspännande coronaviruspandemin. Fokus för stadens insatser har till stor del handlat om kommuninvånarnas hälsa och att stoppa spridningen av viruset. Människor har därmed arbetat hemma i större utsträckning, samt åkt mindre kollektivtrafik. I gengäld har cykeltrafiken ökat enligt stadens sex fasta mätpunkter. Jämfört med 2019 har cykeltrafiken ökat med 23 %. Samma ökning har påvisats på andra håll i landet.¹ Att människor cyklar mer är positivt, även om anledningen delvis ligger hos pandemin.

Staden fortsätter att arbeta för att utveckla Sundbyberg till en cykelvänlig stad. För att utveckla och utvärdera resan dit görs ett årligt cykelbokslut.

¹ Enligt Amparo Solutions, stadens leverantör av fasta cykelräknare.

Innehåll

Cykling i staden	5
Infrastruktur	5
Strategiskt planeringsarbete	7
Kampanjer och information	8
Kartläggningar och jämförelser	10

Cykling i staden

Infrastruktur

Cykelbanor

Sundbyberg har ca 50 000 meter cykelbana på kommunal mark och Förvaltarens mark, vilket är 0,90 meter per invånare. Mellan 2019 och 2020 ökade sträckan med ca 350 m

Se *Infrastrukturåtgärder under året* för mer information om vilka sträckor som har byggts ut.

Cykelparkeringar

Då staden under 2019 anlade cirka 100 nya parkeringsplatser uppfördes inga nya under 2020.

Lånecykelsystem

Sundbybergs stads avtal med Clear Channel om lånecyklar har sagts upp och avslutades hösten 2020. Under 2021 monteras stationerna ned. En el-scooterleverantör hade planer på att etablera i Sundbyberg under våren 2020 men ändrade sig efter att pandemin bidrog till minskat resande.

Cykelfrämjande utrustning

Offentliga cykelpumpar finns i stadens regi på nio platser, alla pumpar är numera manuella eftersom de håller bättre och kräver mindre underhåll. Pumparna finns på följande platser. De tre översta upprättades under 2020.

- Milstensvägen vid Aktivitetsparken (ny 2020)
- Oxenstiernas allé vid Kymlingeskolan (ny 2020)
- Rissne torg (ny 2020)
- Sundbybergs torg
- Duvbo tunnelbanestation
- Storskogstorget
- Hallonbergsplan
- Ursviks motionsområde: utöver pump finns verktyg och avspolning under sommarhalvåret.
- Busshållplats Brotorp

Infrastrukturåtgärder under året

Sundbybergs stad genomförde under 2020 ett antal åtgärder i strävan efter att förbättra förutsättningarna för cykeltrafik och ett hållbart resande. Dessa åtgärder är:

- Ny cykelbana om 350 m på Östra Madenvägen bakom Hornbach.
- Breddat gång- och cykelstråket genom Rissne väster om centrum.
- Färdigställt sista etappen för det regionala stråket längs Kyrkogårdsvägen. Dynamiska farthinder för motortrafiken har även installerats.

Övriga åtgärder

- Genomfört kampanjerna Vintercyklist och El-cyklist samt delat ut cykellysen i samband med reflexkampanjen.
- Deltagit i firandet av Vintercyklingens dag och Cykelns dag.
- Trafikenheten har tagit fram en strategi för angöring och parkering på allmän platsmark och kommunal kvartersmark för motorfordon men till viss del även för cyklar och annan typ av mikromobilitet.

Ny cykelbana Östra Madenvägen.

Drift av cykelbanor

1 januari 2018 började Sundbybergs stad, med hjälp av entreprenör, att sopsalta utvalda delar av det regionala cykelstråket Hjulsta-Bergshamra parallellt med Enköpingsvägen. Även cykelstråket mellan Enköpingsvägen och Sundbybergs C över Golfängarna fram till Tulegatan sopsaltades. I anslutning till detta sopsaltades också huvudstråket i Ör förbi Örvallen mot Solna. Under 2020

fortsattes dessa stråk sopsaltas. Inför vintern 2021 har förslag på utökade sträckor av sopsaltning tagits fram men ännu inte fastställts.

Strategiskt planeringsarbete

Policy för hållbart resande

En policy för hållbart resande finns och gäller alla stadens verksamheter. Policyn tydliggör att staden ska prioritera fotgängare, cyklister och kollektivtrafik vid planering och byggnation samt uppmantra till beteendeförändringar och åtgärder som främjar hållbart resande.

Mobilitetsprogram

Kommunfullmäktige antog i december 2017 ett Mobilitetsprogram som anger strategier för att uppnå ett hållbart resande. Genom programmet ska kommunens förvaltningar och bolag få bättre förutsättningar att arbeta på ett strategiskt sätt för hållbart resande vilket innefattar cykling.

Mobilitetsnorm

I april 2018 antogs stadens mobilitetsnorm som anger vilka parkeringstal för cykel och bil som gäller vid byggnation av flerbostadshus på kvartermark. Mobilitetsnormen möjliggör flexibla parkeringstal vilket innebär att parkeringsplatser för bil kan sänkas om mobilitetsåtgärder genomförs. I mobilitetsnormen tydliggörs även vilka krav som måste tillgodoses i bostädernas cykelrum exempelvis vad gäller avstånd mellan cyklar, ramlåsning, kurvradier anpassade till lådcyklar och automatiska dörröppnare. Sammantaget ska detta bidra till att cykelrummen håller högre standard och att det blir mer attraktivt att välja cykeln.

Teknisk handbok

Teknisk handbok används som verktyg vid planering av olika typer av projekt i stadens offentliga utomhusmiljöer så som cykelbanor, cykelparkeringar, parker och gator. Senaste versionen är från 2017 och innehåller till exempel mer generösa mått för cykelbanor än den tidigare versionen. Den senaste versionen innebär även att handboken tydligare följer policyn för hållbart resande och är mer förankrad inom stadens berörda förvaltningar. Under 2020 påbörjades revideringen av Teknisk handbok och väntas bli klart under våren 2021.

Cykelhandlingsplan

I handlingsplanen återfinns planering av investeringar i cykelinfrastruktur för nästkommande år samt pågående utredningar som kan leda till investeringar i framtiden. Handlingsplanen uppdateras varje år men dess uppdateringar är av mindre karaktär då det mestadels handlar om att förnya listan är åtgärder.

Syftet med handlingsplanen är bland annat att underlätta samordningen mellan olika projekt i staden samt samla information om hur och vad som pågår inom cykelområdet i staden.

Cykelråd

Sundbybergs stad har sedan 2017 ett cykelråd bestående av experter i ämnet och representanter från stadens olika partier. Cykelrådet är ett rådgivande organ för att främja och utveckla cyklandet i staden. Under 2020 genomfördes tre sammanträden och även en informell cykeltur genom staden för att titta på lösningar och eventuella förbättringar. Mycket av diskussionerna handlade om tillfälliga omledningar, speciellt vid Ursvik - Rissne.

Kampanjer och information

För att uppmuntra fler att cykla och för att framhäva cykelns betydelse i ett hållbart transportsystem behövs information om cykeln som färdmedel och synliggörande av stadens arbete med cykelfrågor.

Precis som året innan genomfördes en bilfri vecka i flera av stadens skolor Eleverna (och föräldrarna) uppmuntrades att cykla eller gå till skolan under denna vecka.

Gratis cykelservice och cykeltvätt på Rissne torg

Elcykelutlåning

Stadens medborgare fick anmäla sig till att låna elcykel under en två-veckorsperiod, under våren och hösten. Totalt var det 203 (98 + 105) som

anmälde sig och 28 (12+16) deltog. I första hand valdes bilister ut, för att testa en ny resvana.

Under vintern 2020 hade stadens medarbetare möjlighet att låna elcyklar.

Vintercyklist i Sundbyberg

Under perioden 1 december 2020 - 31 mars 2021 genomfördes en kampanj där boende i Sundbyberg utmanades att cykla tre kilometer minst tre gånger i veckan. 170 personer anmälde intresse varav 51 valdes ut att delta. Deltagarna fick dubbdäck samt montering av dubbdäck i utbyte mot deltagande i kampanjen.

Under avslutningsmötet i april 2021 framförde flera av deltagarna att deltagandet i kampanjen varit utmanande och roligt. Många sa att de fått upp ögonen för vintercykling och antagligen kommer cykla även kommande vintrar.

Tabell 1 Mål för vintercyklistkampanjen 2020/2021 samt utfall.

Mål	Utfall
Minst 95 % av deltagarna ska fullfölja projektet.	88 % fullföljde projektet. Flera deltagare jobbade mer hemifrån än vad de räknat med.
Den genomsnittliga reslängden för deltagarna ska vara minst 500 kilometer.	Den genomsnittliga reslängden var 722 km i genomsnitt.
Minst 90 % av deltagarna ska vara nöjda med projektet som helhet.	100 % var nöjda med projektet.
Minst 75 % av deltagarna ska få en mer positiv inställning till vintercykling.	96 % har fått en mer positiv inställning.
Minst 75 % av deltagarna ska uppleva att deras hälsa förbättras med projektet.	74 % upplever en bättre fysisk hälsa och psykisk hälsa.
Minst 50 % av deltagarna ska fortsätta att cykla i samma utsträckning nästa vinter.	70 % av de som deltog 2019 - 2020 har cyklat under vintern 2020-2021. <i>Detta mål kommer att följas upp ytterligare under nästkommande vintersäsong.</i>

Kartläggningar och jämförelser

Automatisk cykelräkning

Staden har sedan flera år tillbaka automatiska stationer som kontinuerligt mäter antal cykelpassager på sex olika platser. Under 2020 har dessa passager ökat med 23 % i genomsnitt jämfört mot 2019. Ett av ställena, Enköpingsvägen mot Solna, hade minskat med – 5 %. Övriga ställen har ökat omfattande, till största del på helgerna. Detta tros till stor del ha att göra med pandemin, att folk (möjligtvis) flyttat över från kollektivtrafikresande till cykel då kollektivt resande har minskat under året. En del av förklaringen kan också ha att göra med att vädret under 2020 var mer fördelaktigt för cykling än under 2019. Till sist ska även stadens kontinuerliga insatser understrykas, då antal passager ständigt ökat varje år sedan stationerna monterades. Då Sundbyberg är en liten kommun och antas ha en del cyklister som bara passerar igenom, är det svårt att sja om hur många Sundbybergare som står för cykelökningen.

Cykelfrämjandets kommunvelometer

Staden deltar återigen i Cykelfrämjandets Kommunvelometer som är en jämförelse och utvärdering av hur kommuner arbetar med att främja cykling. Ett bra arbete ger förutsättningar för att det ska bli bättre att cykla i Sundbyberg i framtiden. Kommunvelometern genomförs årligen av Cykelfrämjandet.

2021 års Kommunvelometer som mäter arbetet 2020

Årets totalpoäng landar på 57 av 90 möjliga, vilket är något lägre jämfört med 2020 då kommunen fick 66,5 poäng. Årets placering blir en delad 15:e plats tillsammans med Danderyd av totalt 57 deltagare. Bland mellanstora kommuner hamnar Sundbyberg på sjunde plats av 15 deltagare. Sundbyberg har trots de lägre poängen i år en stark utvecklingskurva sedan första året de deltog i Kommunvelometern, år 2016. Det året hamnade Sundbyberg på plats 41 av 48 deltagare.

Jämfört med andra mellanstora kommuner är det i delområdena infrastrukturinvesteringar och Infrastrukturåtgärder som Sundbyberg ligger längst ifrån genomsnittspoängen. Det är också i delområdet infrastrukturinvesteringar där den största minskningen har skett sedan föregående år och där det finns störst förbättringspotential med 5 poäng av 20 möjliga